

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ
София 1000, ул. "У. Гладстон" 67, тел.: 940 6000, факс: 986 48 48

СТАНОВИЩЕ ПО ЕКОЛОГИЧНА ОЦЕНКА

№ 5 - 2/2009 г.

Относно: План за управление на речните басейни в Източнобеломорски район за басейново управление

На основание чл. 26, ал. 1, т.1 от *Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми*, във връзка с чл. 31, ал. 4 от Закона за биологичното разнообразие и чл. 36, ал. 10 и 11 от *Наредба за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони*

СЪГЛАСУВАМ

План за управление на речните басейни в Източнобеломорски район за басейново управление

Възложител: Басейнова дирекция за управление на водите в Източнобеломорски район за басейново управление

поради следните **мотиви**:

1. Основна цел на ПУРБ в Източнобеломорски район за басейново управление е всички повърхностни и подземни водни тела и свързаните с тях екосистеми да достигнат добро екологично състояние преди края на 2015 г., чрез определяне и прилагане на интегрирани програми от мерки.
2. Целите на ПУРБ в Източнобеломорски район за басейново управление допринасят за постигането на националните стратегически цели по околна среда, дефинирани в проекта на Националната стратегия за околна среда (2009-2018 г.).
3. Препоръчани са, чрез доклада за екологична оценка и в резултат от проведените консултации, допълнително и други конкретни условия и мерки за предотвратяване, намаляване или възможно най-пълно отстраняване на предполагаемите неблагоприятни последствия от прилагането на ПУРБ в Източнобеломорски район за басейново управление.
4. В доклада за оценка за съвместимост (ДОС) е направено обобщено заключение за липса на значителна степен на отрицателно въздействие върху целостта, предмета и целите на опазване на защитените зони от екологичната мрежа

Натура 2000, които могат да бъдат засегнати от реализирането на Плана за управление на речните басейни в Източнореломорски район.

- Извършен е анализ на състоянието на водните тела като ключови елементи на защитените зони. Определени са водните тела, върху които има значителни кумулативни въздействия от действието на съществуващи обекти и за тях са предложени адекватни смекчаващи мерки. За защитените зони в добро функционално състояние е предвидено прилагането на превантивни мерки.
 - За всяка от защитените зони са идентифицирани видовете и местообитанията, които могат да бъдат засегнати от реализирането на плана и за които е необходимо да се прилагат специфични мерки с цел подобряването на благоприятното природозащитно състояние (БПС).
 - Направен е задълбочен анализ на предложената за управлението на речните басейни програма от основни и допълнителни мерки по смисъла на РДВ (Рамкова директива за води на ЕС) и е оценено въздействието ѝ върху защитените зони.
5. В съответствие с разпоредбите на чл. 23, ал. 2, т. 6 от *Наредбата за ОС* са предложени конкретни мерки за предотвратяване, намаляване и възможно отстраняване на неблагоприятните въздействия от осъществяване на плана, включително и ограничаване на някои дейности за гарантиране на функционалната цялост на зоните и техните елементи и кохерентността им в НЕМ.
6. Разгледани и оценени са алтернативите от прилагане на определените като съвместими със защитените зони мерки в ПУРБ за подобряване на качеството и количеството на водите и нулевата, вкл. и алтернативата от прилагане на допълнителните мерки за зоните. Изведени са заключения за положителни въздействия върху БПС на видове и местообитания при прилагането им.
7. В хода на изготвяне на ЕО и ОС са проведени консултации, резултатите от които са съобразени мотивирано по подходящ начин. Докладите по ЕО и ОС са публикувани на интернет страницата на БДИБР в рамките на едномесечния срок за консултации с обществеността, в резултат от което не са получени писмени мотивирани отрицателни становища от заинтересовани лица, както и информация, различна от представената в доклада за ОС.

и при следните мерки и условия:

I. Мерки и условия за предотвратяване, намаляване или възможно най-пълно отстраняване на предполагаемите неблагоприятни последици от осъществяването на ПУРБ в Източнореломорски район за басейново управление.

A. Общи условия и мерки:

1. Инвестиционни предложения/планове, програми или проекти, за които се изисква ОВОС/ЕО (по реда на Закона за опазване на околната среда) и оценка на съвместимостта с предмета и целите на опазване на защитени зони (по реда на Закона за биологичното разнообразие) да се одобряват по реда на съответния специален закон само след произнасяне с акт за съгласуване от компетентните органи по околна среда и при съобразяване с препоръките от извършените оценки, както и с условията в съответния акт.

Инвестиционните предложения, планове, програми и проекти, които са в съответствие с параметрите предвидени в ПУРБ, да се подлагат на оценка за

съвместимостта им с предмета и целите на опазване на защитените зони, на основание чл. 31, ал. 3, т. 1 от Закона за биологичното разнообразие.

2. При проучванията, одобряването и разрешаването на инвестиционните предложения, имащи отношение към ПУРБ, да бъдат съобразявани и:

2.1. режимите на защитените територии, определени със Закона за защитените територии, заповедите за обявяването им и с утвърдените планове за управление;

2.2. режимите на защитените зони, определени със заповедите по чл. 12, ал. 6 от Закона за биологичното разнообразие;

2.3. режимите на зоните за защита на водите, определени по чл. 119а от Закона за водите;

2.4. изискванията за здравна защита на селищната среда.

Б. Мерки за отразяване в окончателния вариант на ПУРБ

1. Да се въведе ограничителен или забранителен режим за водни тела (ВТ), свързани с изграждане на МВЕЦ и баластриери, посочени в Приложение № 8 на доклада за ЕО, внесен в МОСВ на 14.12.2009 г. При съгласуването/разрешаването на конкретни инвестиционни намерения да се съобразяват и следните изисквания и критерии, както следва:

1.1. При намерения за изграждане на деривационен тип МВЕЦ:

- Да се прецизира размера на определеното екологично водно количество (Qек);
- Да се отчетат кумулативният ефект от съществуващите и нови МВЕЦ, с оглед какъв участък от повърхностното водно тяло остава да функционира при нарушен отток – основно само с определения екологичен минимум през периода на маловодие и как това ще се отрази върху съществуващите хабитати в защитените зони;
- Да се гарантира екологичното водно количество в участъка под водохващането, за контрола на което се изисква и провеждането на собствен мониторинг;
- Задължително да се проектира и изгражда на рибен проход през стената на водохващането;
- Да не се допуска каскадно застрояване на повърхностните водни тела, без оводнени участъци между отделните МВЕЦ.

1.2. При намерения за изграждане на руслов тип МВЕЦ:

- Да се прецизира разрешената кота на завиряване, с оглед предпазване на съседните на завирените участъци земеделски земи от заблацияване;
- Да се отчетат въздействието на завиряването върху съществуващите хабитати в защитените зони;
- Да се отчетат кумулативният ефект от съществуващите и нови МВЕЦ и залятите от тях площи в поречието, върху защитените зони;
- Да не се допуска каскадно завиряване на повърхностните водни тела, при застъпване на завирените площи;
- Задължително проектиране и изграждане на рибни проходи, свързващи горния и долен участък на реката.

1.3. При намерения за изграждане на баластриери:

- Да се отчетат кумулативният ефект от съществуващите и нови баластриери върху твърдия отток в повърхностното водно тяло и защитените зони;

- Да се разрешава изземване само на част от възстановимите динамични запаси, без разрушаване на речните брегове и навлизане в статичните запаси и без засягане на крайречната растителност;
- Задължително да се предписва изграждането на реперно-възстановителна опорна мрежа и провеждането на собствен мониторинг на иззетите динамични запаси;
- Да се забранява добива през размножителния период на ихтиофауната и защитени редки видове, обитаващи защитени зони..

2. Да се предвиди разработването методики, единни системи за оценки и единни критерии, както следва:

- Унифицирана методика за определяне на екологичния минимум, съгласно РВД 2000/60 ЕС. На основание тази методика ще бъде направена съответна промяна на минималния отток в разрешителните за водоземане с цел - подобряване на състоянието им по отношение хидроморфологичното качество.
- Да бъдат разработени и утвърдени стандарти за класификационна система, която да отчита спецификата на фоновото обогатяване на повърхностните води в ИБР с определени химични елементи, с което някои повърхностни водни тела ще могат да бъдат определени като тела в “много добро химично състояние”;
- Изготвяне на оценка за оптималното разстояние между единичните /не участващи в каскада ВЕЦ-овете на реката или между две каскади ВЕЦ-ове с оглед осигуряване на екологичен комфорт на речните хабитати и по необходимост въвеждане на ограничителни мерки и осигуряване на екологични водни количества. При необходимост въвеждане на нормативно определяне на допустимото застрояване на реките с МВЕЦ;
- Въвеждане на унифицирани стандарти за качество на различните замърсители и съществуваща утвърдена и действаща класификационна система за категоризиране и определяне на състоянието или потенциала на повърхностните водни тела - категория езера;
- Въвеждане ограничения и/или забрана за добив на инертни материали в близост до кладенци за питейно водоснабдяване;
- Въвеждане на контрол и програми за опазване и почистване на водите във ВТ, определени за рекреация.

3. Към *Мерки за управление на количеството на водите* е целесъобразно да се включат и:

- Разработване на фискални преференции за въвеждането на механизми и практики за водна ефективност, особено в областите с недостиг на вода, като се вземат под внимание социалния контекст и възможните регионални различия (Басейновите дирекции съвместно с МРРБ);
- Забрана за отнемане на води от речните водохващания за енергетиката през летните сухи месеци;

4. Зоните за защита на минералните води да се приведат в съответствие с изискванията в Наредбата по чл. 135, т. 6 на Закона за водите.

5. Да се предприемат мерки за решаване на проблемите и подпомагане приключването на процедурите за получаване на разрешителни за водоземане от повърхностните и подземните води, както и за учредяването на зоните за защита на водоизточниците за питейно-битово водоснабдяване (проблемите, свързани със собствеността на земята и др.);

6. Изграждане на интернет базирана информационна система за качеството на питейните води и водите за къпане.

7. По отношение на защитените зони, попадащи в обхвата на ПУРБ:

- Да се изключи от него определената като несъвместима с предмета и целите на опазване на защитена зона BG 0000426 “Река Луда Яна” мярка за подобряване на качеството и количеството на водите “залесяване срещу ерозия”, съгласно графа 10 от табл. 1 от ДОС.
- Да се включат новопредложените мерки за намаляване на негативното въздействие върху природните местообитания и видовете, предмет на опазване в конкретните защитени зони, както е посочено в последните две графи на Табл. 1 от Приложение № 1 на ДОС като за защитени зони BG0000495 “Рила”, BG0000164 “Сините камъни”, Bg0000494 “Централен Балкан”, Bg0000399 “Българка” за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, да отпадне последното изречение от предпоследната графа.
- Да се включат новопредложените мерки за намаляване на негативното въздействие върху птиците и техните местообитания, предмет на опазване в конкретните защитени зони за опазването им, както е посочено в предпоследната графа на Табл. 2 от Приложение № 1 на ДОС.

8. Предложените в т. 6 и 9.2. на ДОС мерки за предотвратяване, намаляване и възможно отстраняване на негативното въздействие върху местообитанията и видовете, предмет на опазване в конкретните защитени зони, да се редуцират до следните:

- При изграждането на нови ПСОВ в защитените зони да се търсят алтернативни варианти за реализирането им извън границите на природните местообитания и местообитания на видове, предмет на опазване в тях.
- Да не се допускат нови корекции в участъци от реките, попадащи в границите на Natura 2000 зони извън регулациите на населените места. Дейностите по поддържането на съществуващи в зоните корекции, за които има съществени причини да бъдат запазени (защита на селища и земеделски земи от наводнения), да се осъществява след консултиране с конкретни експерти, в зависимост от предмета на опазване в съответните зони. Укрепване на речните участъци да се извършва извън периодите за размножаване на хидробионтите и извън участъците за мръстене. Височината на речните прагове да е съобразена с миграционните особености на потамодромните видове и където праговете са високи да се предвидят байпаси за осигуряване на биокоридорните функции на реката за тях.
- В защитените зони, в които изграждането на ВЕЦ и добива на строителни материали е допустимо от плана, да се изисква от възложителите провеждане на предварителен едногодишен мониторинг върху количеството и качеството на водите, върху хидробионтите и природните местообитания в речните участъци с дължина около 1 км над водохващането и под заустването при ВЕЦ или над и под площадката за добив на строителни материали, който да бъде използван за оценка в рамките на процедурите по ОВОС и ОС. С разрешителните за водоползване за ВЕЦ да се разрешава усвояване на не повече от 30% от средногодишния отток.
- Предвидените с допълнителните мерки байпасни връзки да се проектират и изпълняват в зависимост от биологичните особености на конкретните хидробионтни видове, предмет на опазване в съответната зона.
- Да се изисква за всички съществуващи и нови МВЕЦ, баражи, корекции и др. подобни съоръжения, нарушаващи биокоридорните функции на реките, да бъдат оборудвани с рибни проходи, отговарящи на екологичните изисквания на местната

ихтиофауна, както и на съвременните технологични възможности и добрите практики.

- Проекти за залесявания на брегове, на терени срещу ерозия и за питейно водоснабдяване в съседство или в защитени зони, както и за оводняване на влажни зони, възстановяване на речни корита и меандри и зарибяването на язовири, да се изпълняват след консултация с конкретни експерти, в зависимост от предмета на опазване в съответните зони, с цел определяне на видовия състав.
- Към ПУРБ да се изготвят и поддържат актуални тематични карти с нанесени граници на защитените зони (на хартиен и електронен носител) за съответните речни басейни, в които по водни тела да бъдат нанесени площите, усвоявани от действащи, одобрени или в процес на съгласуване ВЕЦ, обекти за добив на строителни материали и наносни отложения, баражи, коригирани участъци, укрепени брегове и др.

9. Развитие на екологосъобразно селско стопанство и прилагане на добри практики за внасяне на торове и други подобрители и за контрол на количеството им

10. Да бъдат отразени по подходящ начин направените нормативно регламентирани и реално осъществими предложения за мерки в получено в МОСВ становище, вх. № 26-00-4685/19.12.2009 г. от "Сдружение за дива природа Балкани".

11. Въвеждане на забрана за изсичане при почистване на крайречна естествена растителност, която се явява природно местообитание по Приложение №1 от Закона за биологичното разнообразие;

В. Мерки за съобразяване при прилагането на ПУРБ:

1. Изграждане на съвременни автоматични станции за пълен метеорологичен мониторинг за оптимално и устойчиво управление на водите към изкуствените водоеми;

2. Въвеждане на допълнителен ограничителен или забранителен (по преценка за конкретното ВТ) режим за издаване на разрешителни за ВТ тип "Пресъхващи реки".

3. По отношение на биологично разнообразие, фауна, флора:

- При съгласуването/разрешаването на изграждането на ВЕЦ да е проучено предварително и изяснено минималното количество воден отток на реката, така че количеството на водата да отговаря на екологичния минимум, необходим за поддържане на биоразнообразието в крайречните и водните екосистеми, влажни зони и др.
- При изграждането на ВЕЦ по поречията да се предвиди мярка за максималното запазване на съществуващата растителност, особено дървесната, при използване подходите за изграждане на зауствания и площадките и водонапорните съоръжения.
- Местата за заустването на водите от ПСОВ да бъдат определяни извън важни за размножаването на хидробионтите участъци от защитените зони и извън зоните на обитаване на хидробионти включени в Приложение 2 на Директива за хабитатите 92/43/ЕЕС, както и в близост до тях. Да се избягва заустването на ПСОВ в пъстървовата зона на реките, поради високата чувствителност на пъстървите (*Salmo trutta fario*, *Oncorhynchus mykiss*) към съдържанието на амоняк и намаляването на разтворения кислород във водата.
- При намерения за развитие на дейности във ВТ да се предвиди изграждане на рибни прагове и отбивала, рибни проходи и байпаси.
- Да се подпомага възстановяването на запасите на редки и застрашени видове чрез производство и внасяне на зарибителен материал от тези видове, и да се обособят

възпроизводствени зони в течащите и стоящите водоеми, в които да се забрани улова.

- Да се прилагат добри практики при дейности за укрепване и корекция на речните дъна, съобразени със съвременните технологии и материали.

II. Мерки за наблюдение и контрол при прилагане на ПУРБ в Източнореломорски район за басейново управление:

1. БДУВ Източнореломорски район да изготвя годишен доклад по наблюдението и контрола при прилагането на Плана за управление на речните басейни в Източнореломорски район за басейново управление, включително на мерките за предотвратяване, намаляване или отстраняване на екологичните щети в резултат от прилагането на Плана, който да представя в МОСВ (дирекция «Превантивна дейност») не по-късно от **1 март на всяка следваща година**.
2. Наблюдението и контролът на въздействията върху околната среда при прилагането на Плана да се извършват въз основа на следните мерки и индикатори:

Компоненти и фактори	Мерки за наблюдение и контрол и индикатори	Периодичност Срокове	Контролен орган
Води	<p><u>1.Мярка:</u> <u>Реконструкция и модернизация на водопроводните мрежи и съоръжения за осигуряване на достатъчно количество и с добро качество вода за питейно-битово водоснабдяване на населението и намаляване на загубите на вода.</u></p> <p><u>Индикатори за мониторинг:</u> Изградена водопроводна мрежа – км; Подменена водопроводна мрежа – км; Нова водопроводна мрежа – км; Дял на обслуженото население от обществено водоснабдяване- %; Водоизточници от подземни води – бр; Водоизточници от повърхностни води – бр; Водопотребление на жител на денонощие, л/жит/ден; Загуби по водопреносната мрежа – общи %; Външни - % Вътрешни - % Дял на население на режим общо - % и брой селища На сезонен - % и брой селища На целогодишен - % и брой селища Иззети води – хил.м³ Изградени съоръжения за пречистване на питейните води, до постигане на нормативно установеното качество на водата, бр.; Дял на обслуженото население от ПСПВ - % Проектен капацитет – м³/д Работен капацитет – м³/д Степен на пречистване: Едностъпална – брой и капацитет Двустъпална – брой и капацитет Изградени нови водовземания, осигуряващи алтернативно и/или допълнително водоснабдяване</p>	Годишно	В и К, Община, МРРБ, МЗ, РИОКОЗ, РИОСВ, БДЗБР, НСИ

Компоненти и фактори	Мерки за наблюдение и контрол и индикатори	Периодичност Срокове	Контролен орган
	<p>в райони в които черпената вода от наличните съоръжения не отговаря на нормативните изисквания, бр.;</p> <p>Водно количество – хил. м³/год.</p> <p>Изградени СОЗ – бр;</p> <p>Учредени СОЗ – бр;</p> <p>Бр. проведени кампании за използване на водоспестяващи уреди в бита – бр;</p> <p><u>2.Мярка:</u> <u>Реконструкция и модернизация на напоителните системи за осигуряване на вода за напояване и намаляване на загубите на вода</u></p> <p><u>Индикатори за мониторинг</u> Преграждащи съоръжения с изграден рибен проход – бр; Площи: Годни за напояване - дка; Действително поляти- дка; Реконструкции и нови модернизации – бр; Корекции на реки – км и вид; Преобразувани земи за отглеждане на култури, изискващи малко вода – дка; Обучение и кампании на селскостопански производители за използване на водоспестяващи методи за поливане и отглеждане на култури, изискващи малко вода – бр. Съотношение на иззети водни маси към действително ползваните, %</p> <p><u>3.Мярка:</u> <u>Въвеждане на водоспестяващи технологии и оборотни цикли в индустрията за намаляване нуждите от вода</u></p> <p><u>Индикатори за мониторинг</u> Ползвано водно количество от индустрията - хил. м³/год.;</p> <p>Предприятия с модернизация за спестяване на вода - бр ; Обучение, кампании, срещи за използване на технологии, изискващи малко вода - бр.</p> <p><u>4.Мярка:</u> <u>Доизграждане на канализационна мрежа и осигуряване на подходящо пречистване на отпадъчните води за намаляване на замърсяването от населените места</u></p> <p><u>Индикатори за мониторинг:</u> Изграденост на канализационната мрежа – Е.Ж.;</p> <p>Ползваемост на канализационната мрежа – Е.Ж.;</p> <p>Нова канализационна мрежа- км.;</p> <p><u>ПСОВ над 100 000 еж.</u> <u>Съществуващи, нова, реконструкция</u> Проектен капацитет – м³/д; Проектен капацитет – Е.Ж.;</p>	<p>Годишно</p> <p>Годишно</p> <p>Годишно</p>	<p>МЗХ, НС, Агенция по хидромелиораци, Разпрашателна Агенция, ДФ „Земеделие”, БДЗБР</p> <p>Собственик на предприятието, БДЗБР, МОСВ, РИОСВ</p> <p>МРРБ, общини, ВК, РИОСВ, БДЗБР, ИАОС</p>

Компоненти и фактори	Мерки за наблюдение и контрол и индикатори	Периодичност Срокове	Контролен орган
	<p> <i>Действителен капацитет – м³/д; Действителен капацитет – Е.Ж.;</i> Степен на пречистване – механично , вторично, отстраняване на N и P, третично (допречистване), редукция на N и P, мг/л; Водоприемник % на товара от агломерацията, която постъпва в ПСОВ; <i>Генерирана утайка – тон с.в./год; Третирана утайка в ПСОВ – тон с.в./год; Оползотворена утайка – в земеделие – тон с.в./год; За други нужди – тон с.в./год; Обезвредена утайка – депо(тон с.в./год.); изгаряне(тон с.в./год); Бр.н.м.10000-1000000 без пречистване на отпадъчните води, бр.еж;</i> </p> <p> <u>ПСОВ от 10 000 до 100 000 еж</u> Съществуващи, нова, реконструкция <i>Проектен капацитет – м³/д; Проектен капацитет – Е.Ж.;</i> <i>Действителен капацитет – м³/д; Действителен капацитет – Е.Ж.;</i> <i>Степен на пречистване – механично , вторично, отстраняване на N и P, третично (допречистване) редукция на N и P, мг/л;</i> Водоприемник % на товара от агломерацията, която постъпва в ПСОВ; <i>Генерирана утайка – тон с.в./год; Третирана утайка в ПСОВ – тон с.в./год; Оползотворена утайка – в земеделие – тон с.в./год; За други нужди – тон с.в./год; Обезвредена утайка – депо(тон с.в./год.); изгаряне(тон с.в./год); Бр.н.м.10000-1000000 без пречистване на отпадъчните води, бр.еж, количество отпадъчни води без пречистване –хил. м³/год;</i> </p> <p> <u>ПСОВ от 2 000 до 10 000 еж</u> Съществуващи, нова, реконструкция <i>Проектен капацитет – м³/д; Проектен капацитет – Е.Ж.;</i> <i>Действителен капацитет – м³/д; Действителен капацитет – Е.Ж.;</i> <i>Степен на пречистване – механично , вторично, отстраняване на N и P, третично(допречистване) редукция на N и P, мг/л;</i> Водоприемник % на товара от агломерацията, която постъпва в ПСОВ; <i>Генерирана утайка – тон с.в./год; Третирана утайка в ПСОВ – тон с.в./год; Оползотворена утайка – в земеделие – тон с.в./год; За други нужди – тон с.в./год; Обезвредена утайка – депо(тон с.в./год.); изгаряне(тон с.в./год); Бр.н.м.2000-10000 без пречистване на отпадъчните води, бр.еж, количество отпадъчни</i> </p>		

Компоненти и фактори	Мерки за наблюдение и контрол и индикатори	Периодичност Срокове	Контролен орган
	<p>води без пречистване – хил. м³/год;</p> <p><u>Пречистване на води на населени места под 2 000 еж.</u></p> <p>Съществуващи, нова, реконструкция</p> <p>Бр. модулни локални пречиствателни съоръжения- брой, капацитет- еж;</p> <p>Количество на отпадъчните води, зауствани без пречистване - м³/ден; м³/год., еж;</p> <p>Бр. изградени влажни зони, еж;</p> <p>Бр. н.м. включени към ГПСОВ на др. населено място;</p> <p>Бр.н.м. под 2000 е.ж. без пречистване на отпадъчните води, бр.еж, количество отпадъчни води без пречистване – хил. м³/год;</p> <p>Количество на отпадъчните води, зауствани във водните тела след ГПСОВ – хил. м³/год;</p> <p>Количество на отпадъчните води, зауствани без пречистване - --хил. м³/год;</p> <p>Товар от градски отпадъчни води – БПК - – кг/год, азот – кг/год, фосфор – кг/год.</p> <p><u>5.Мярка:</u></p> <p><u>Изграждане и модернизиране на индустриални ПСОВ за намаляване на замърсяването с приоритетни и други замърсяващи вещества от индустрия</u></p> <p><u>Индикатори за мониторинг:</u></p> <p>Количество на отпадъчните води, зауствани във водните тела след ЛПСОВ на отделни обекти и предприятия замърсители – м³/год;</p> <p>Годишен товар върху водните тела от заустваните отпадъчни води съгласно изискванията на разрешителните за заустване/(съгласно провеждания собствен мониторинг), м³/год;</p> <p>Количество на отпадъчните води, зауствани във водните тела без пречистване, м³/год;</p> <p><u>6.Мярка:</u></p> <p><u>Прилагане на еколого съобразно селско стопанство</u></p> <p><u>Индикатори за мониторинг:</u></p> <p>Животновъдни ферми, прилагащи изискванията на ДЗП извън нитратно уязвими зони (НУЗ) - бр. Ферми;</p> <p>Дял на фермите, изпълняващи програмата за предотвратяване и ограничаване на замърсяването в НУ - % от общия брой ферми в НУЗ</p> <p>Използвани неорганични азотни торове – кг/год;</p> <p>Използвани неорганични фосфорни торове – кг/год;</p> <p>Използвани органични торове – кг/год;</p> <p>Обучение на фермери и кампани- бр;</p> <p>Преобразувани земеделски земи в трайни или временни затревени площи, дка;</p> <p>Развитие на биологично земеделие - дка/общата</p>	<p>Годишно</p> <p>Годишно</p>	<p>Собственик или структурата стопанисваща обекта, РИОСВ, БДЗБР</p> <p>МЗХ, Национална служба за растителна защита</p>

Компоненти и фактори	Мерки за наблюдение и контрол и индикатори	Периодичност Срокове	Контролен орган
	<p>обработваема площ; Сертифицирани биологични производители – брой/общия брой регистрирани земеделски производители.</p> <p><u>7.Мярка:</u> <u>Регулиране на водното ниво и подобрения на морфологични изменения</u></p> <p><u>Индикатори за мониторинг:</u> Хидроенергийни язовири – бр, капацитет – хил. м³/год; Язовири за питейно водоснабдяване - бр, капацитет – хил. м³/год; Язовири за напояване – бр., капацитет - хил. м³/год; Регулирани водни обеми в комплексните и значими язовири., хил. м³/год; Прехвърляни водни количества в др. речни басейни – хил. м³/год; Изградени или реконструирани рибни проходи – бр/ год; Залесени речни брегове – км/ год; Възстановени стари речни меандри - км/ год; Изградени ХТС за борба с ерозия на бреговете - бр. Възстановяване и рекултивация на речни корита – км МВЕЦ – в експлоатация - Бр. ; м³/год. преработвана вода, Kwh- получена енергия; – в строителство - Бр. ; м³/год преработвана вода, Kwh- преработена енергия; – в процес на проектиране, с положително становище на компетентния орган; Бр.; м³/год преработвана вода, Kwh- преработена енергия; Отказани процедури за МВЕЦ-бр; Изградени ВЕЦ – бр; Произведена енергия от МВЕЦ, хил.МВт/ч/г; Баластриери в експлоатация - Бр. ; иззети инертни материали - м³/год; Баластриери с ново разрешение - - Бр Отказани процедури за баластриери – бр.</p>	<p>Годишно</p>	<p>Собственик или структурата стопанисваща обекта, РИОСВ, БДЗБР, МОСВ, ИАРА, НАГ, община</p>
	<p><u>8.Мярка:</u> <u>Проучвателни, мониторингови и научно изследователски дейности и проекти за подобряване на състоянието на водите и екосистемите и намаляване въздействието от други компоненти и фактори на околната среда</u></p> <p><u>Индикатори за мониторинг:</u> 1.Изследвания за проучване и класификация на състоянието на води и екосистеми – бр; 2.Изследвания и мониторинг за установяване на причините, източника или обхвата на замърсяването - бр; 3.Проучвания и проекти във връзка с оценка влиянието на компонентите и факторите на</p>	<p>Годишно</p>	<p>БДЗБР, МОСВ, ИАОС, МЗ, МЗХ, МРРБ, МИЕ</p>

Компоненти и фактори	Мерки за наблюдение и контрол и индикатори	Периодичност Срокове	Контролен орган
	<p>околната среда върху водите – бр; 4.Проучвания и проекта във връзка със установяване на икономическите и социални индикатори и въздействието им във връзка с ПУРБ – бр; 5.Проучвания и проекти във връзка с подобряване на управлението на водите – бр.</p> <p><u>9.Мярка:</u> <u>Провеждане на мониторинг на повърхностните и подземни води и зони за защита на водите за оценка състоянието на водните тела</u></p> <p><u>Индикатори за мониторинг:</u> 1. Наблюдавани пунктове от програмите за мониторинг на повърхностни води-бр 2. Извършени анализи за елементите за качество, определящи екологичното състояние на повърхностни води - биологични - физико-химични - хидроморфологични 3.Наблюдавани пунктове за физикохимично и количествено състояние, включени в програмите за мониторинг на подземни води – бр 4. Извършени анализи за определяне на физикохимично и количествено състояние на подземни води – бр. 5. Извършени оценки за актуализацията на химичното и екологично състояние на повърхностните води (бр.ВТ в добро състояние, бр.ВТ в лошо състояние, параметри обуславящи лошо състояние.) – бр. 6.Извършени оценки за актуализацията на химичното и количествено състояние на подземните води (бр.ВТ в добро състояние, бр.ВТ в лошо състояние, параметри обуславящи лошо състояние) – бр.</p> <p><u>10. Мярка:</u> <u>Мониторинг на водите за къпане</u></p> <p><u>Индикатори за мониторинг</u> Пунктове – брой Анализи – брой Актуализация на състоянието: Добро състояние – брой Лошо състояние - брой</p>	<p>Годишно</p> <p>Годишно</p>	<p>БДЗБР, РИОСВ, ИАОС</p> <p>МЗ, РИОКОЗ</p>
Почви	<p><u>11.Мярка:</u> <u>Мониторинг на показателите на почвите, съгласно Плана за мониторинг (чл. 29. от Закона за почвите), по време на експлоатацията на депата, карниери на суровини, изземване на инертни материали от реки и водоеми за опазване на почвите от замърсяване, включени в Приложения 1 и 2 на ЗООС.</u></p> <p><u>Индикатори за мониторинг:</u></p>	<p>План за собствен мониторинг</p>	<p>МОСВ, РИОСВ ИАОС</p>

Компоненти и фактори	Мерки за наблюдение и контрол и индикатори	Периодичност Срокове	Контролен орган
	<p>Превъзходство на показателите за качество в наблюдавания почвенен слой – концентрации на замърсителите над пределно допустимите (бр.)</p> <p><u>12.Мярка:</u> <u>Борба с ерозията и засушаването</u></p> <p><u>Индикатори за мониторинг:</u> Залесени площи - ха/ год.</p>	Годишно	ДАГ, БДЗБР
Биоразнообразие, защитени територии и зони	<p><u>13.Мярка:</u> <u>Възстановяване на влажни зони</u></p> <p><u>Индикатори за мониторинг:</u> Осигурени площи за заливане – ха/ год Оводняване на влажни зони – бр./ год</p> <p><u>14.Мярка:</u> <u>Приемане на планове за управление на зоните по Натура 2000</u></p> <p><u>Индикатори за мониторинг:</u> Издадени заповеди за определяне на зоните по директивата за птиците, от регистъра на зоните за защита на водите – бр; Приети планове за управление на зоните по директивата за птиците, от регистъра на зоните за защита на водите – бр; Издадени заповеди за определяне зоните по директивата за местообитанията, от регистъра на зоните за защита на водите – бр; Приети планове за управление на зоните по директивата за местообитанията, от регистъра на зоните за защита на водите – бр.</p> <p><u>15. Мярка:</u> <u>Мониторинг на състоянието на ихтиофауната.</u></p> <p><u>Индикатори за мониторинг:</u> Видов състав, обилие и разпространение на ихтиофауната</p>	Годишно Годишно Съгласно програма за мониторинг	МОСВ, РИОСВ, БДИБР МОСВ, РИОСВ БДИБР
Въздух	<p><u>16.Мярка:</u> <u>Контрол влиянието на замърсяването от въздуха върху състоянието на водите</u></p> <p><u>Индикатори за мониторинг:</u> Горещи точки в района с превъзходства на компонентите на въздуха спрямо нормативните изисквания – бр. точки, бр. превъзходства, показатели с превъзходства.</p>	Годишно	РИОСВ, ИАОС
Отпадъци	<p><u>17.Мярка:</u> <u>Контрол при проектирането, изграждането и експлоатацията на съоръженията за третиране на отпадъци, за закриване на нерегламентирани сметища или депа.</u></p> <p><u>Индикатори за мониторинг:</u> Закрито нерегламентирано сметище - бр Проучване и почистване на отпадъци от реки и язовири – бр/км</p>	Годишно	РИОСВ, ИАОС, МОСВ Общините, стопанисващите ХТС

Компоненти и фактори	Мерки за наблюдение и контрол и индикатори	Периодичност Срокове	Контролен орган
	<i>Рекултивирани сметища и депа – бр, % Изградени нови депа - бр Резултати от мониторинга на подземните води в района на депата — бр. параметри с превишение над стандартите за качество по подземните води</i>		

3. Мерките за наблюдение и контрол да се включат в цялостната система за наблюдение, контрол и оценка при прилагането на ПУРБ.
4. При констатирани неблагоприятни последствия върху околната среда да се предложат и предприемат своевременни мерки за възможното им отстраняване.

Дата: 29.12.2009 г.

МИНИСТЪР: / п. /

(НОНА КАРАДЖОВА)